

איך קרה שיצאה לנו מדינה חילונית?!

(הרב יוני לביא)

מעניין מאוד מה היה משה רבינו אומר לו היה חיים היום. איך הוא היה מרגיש במדינת ישראל מודל 2013. מה היה חושב על איך שהמדינה הזו נראית, על החוקים שלה, על הממשלה. האם הוא היה מופתע? שמח? כועס? האם עוד פעם היה שובר את הלוחות?

מעניין מאוד מה היה משה רבינו אומר לו היה חיים היום. איך הוא היה מרגיש במדינת ישראל מודל 2013. מה היה חושב על איך שהמדינה הזו נראית, על החוקים שלה, על הממשלה. האם הוא היה מופתע? שמח? כועס? האם עוד פעם היה שובר את הלוחות?

יש קבוצה מסוימת של אנשים שלהם אין להם ספק בכלל. "המדינה הזו היא מעשה שטן". חילונית, כופרת, נלחמת בה' ובתורה, ומוטב היה לה שלא באה לעולם". אומנם, גם מי שביטויים כאלו מרתיחים אותו, לא יוכל להתעלם מהשאלה הגדולה שעומדת בבסיס התפיסה הזו, ומנוסחת בקצרה בכותרת. איך קרתה ה'תקלה' הזו? זה הרי ממש בלתי נתפס. אלפיים שנה עם ישראל חולם לשוב הביתה. משתוקק בכל מאודו לשוב לארצו ולחדש ימיו כקדם. לחזות בה' המחזיר שכינתו לציון, מקבץ גלויותיו ובונה את בית המקדש. על זה התפללו וקיוו מיליוני יהודים לאורך כל הדורות. אבל בסוף כשזה קורה, אנו טועמים מן התבשיל ומגלים שיצא לנו בכלל משהו אחר לגמרי. הרצל, חלוצים, פלמ"ח, בן גוריון. יש מדינה, אבל... **חילונית**. מה זה צריך להיות?! ציפינו למקדש, חידוש הסנהדרין, נבואה, ובמקום זה קיבלנו - המרוץ מיליון ודה וויס? איך 'אוכלים' בכלל את הדבר הזה? אולי בכל זאת צדקו אלו שטענו שזה 'מעשה שטן'...

הקונספקציה השגויה

לפעמים דווקא לשאלות הגדולות ביותר יש תשובות פשוטות להפליא. כשנחרב בית המקדש השני ויצאנו לגלות לא חדלנו לקוות שאוטוטו הסייט ייגמר ונחזור הביתה. הרי בפעם הקודמת זה לקח שבעים שנה בסך הכול. כשהקימו את המקדש השני היו עוד זקנים שהעלו זכרונות מן הראשון. הצפי היה שגם הפעם ניקח את עצמנו בידיים ובדרך הטבע נעלה לארץ, נבנה אותה מחדש והכול יחזור להיות כשהיה. והנה השנים חולפות וזה לא קורה. עם ישראל הולך ומתפזר בכל העולם, משתקע ומתבסס בארצות נכר, והחלום לשוב לארץ הולך ומתרחק...

'אבל הרי הגאולה בוודאי תבוא! הרי הנביאים התנבאו עליה והתורה הבטיחה שהגלות היא רק עניין זמני!'

העם סירב לוותר על חלום הגאולה אך הוא עבר **המרה**. בוודאי יבוא משיח ונחזור לארץ, אבל אם בדרך הטבע קשה לראות כיצד זה קורה, זה בוודאי יקרה **בדרך ניסית**. המשיח יופיע פתאום ויגאלנו ובית המקדש ירד באש מן השמים. וכך חולפות להן אלפיים שנה ומשהו בעולם מתחיל להשתנות. הלאומיות פורחת, עמים מבקשים לעצמם חירות, ומה שעד היום היה לא ריאלי הולך ונעשה מציאותי. ואז מופיע הרצל, יהודי שלמרות הזקן המרשים אינו ירא שמים המקפיד על קלה כבחמורה, ומתחיל לדבר על ארץ חדשה-ישנה ועל הזכות של עם ישראל למדינה ככל העמים בארצו.

אלא שְׁמִי שנענו לקריאתו היו בעיקר היהודים החילונים. רוחות הלאומיות שנשבו בעולם עוררו גם אותם, והם החלו לחתור למען חזרה לארץ בדרך הטבע. לקנות עוד אדמה, ועוד בית, לנטוע כרם ולייבש ביצה.

ומה עם הדתיים, אתם שואלים? רובם הגדול **נשאר מאחור**. למה? כי הם הרי **מחכים למשיח**... מצפים שהקב"ה יעשה נס מדהים ויגאל אותם ברגע אחד. עדיין **שבויים בקונספציה השגויה שלא תיתכן גאולה אלא בדרך נס**. לא קולטים שבזמננו עולם שמושך בחוטים לא מחויב לאופציות שבדמיונם, וכל האפשרויות פתוחות בפניו לגאול את עמו. וממילא התוצאה ברורה. מי שטרם בערב שבת, יאכל בשבת. ומי שלא? יאכל אותה בשבת. כשמי שבונה ומקים ונלחם ומוסר את הנפש הוא גלוי ראש, אין פלא שהמדינה שתוקם תהיה בדמותו ובצלמו. ומי שנשאר מאחורה והתעורר מאחור, אין לו על מי להלין אלא על עצמו.

הביאו את היום

המשנה בסוף מסכת סוטה מתארת את מאפייני עידן הגאולה - "עיקבתא דמשיחא". בסוף הרשימה מופיע המשפט המפורסם "אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים". אחד מאדמור"י חב"ד העיר בחריפות שזה **אינו הפתרון** לכל בעיות התקופה, אלא **האחרונה והקשה מכל ברשימת הצרות**. כשבמקום לפעול ולעשות, האנשים הדתיים והמאמינים 'סומכים' על הקב"ה שיפעל ויגאל, והם נשארים מאחורה. אולי במקום התפיסה הזו צריך לאמץ שורה משיר אחר - "אל תגידו יום יבוא - הביאו את היום!". אל תחכו לאף אחד אחר. אפשר להתלונן ולקטר, להאשים את התקשורת, את בג"ץ, את הממשלה, את כל העולם. ואפשר פשוט לפעול ולשנות. לא לשחק 'ברוגז' ולא לאיים בניתוק ובהפניית עורף. זה העם שלנו, זו הארץ שלנו וזו המדינה שלנו. כמו שהם, ב-ד-י-ו-ק. עם כל היתרונות והחסרונות. רק אם נאמין בהם, נאהב אותם, וניקח אחריות אמיתית לתיקון נביא בעזרת ה' את היום הגדול.

הערה: הרחבה לרעיון זה בשו"ת "עשה לך רב" א', לרב חיים דוד הלוי זצ"ל, ובהקדמה לספר "אם הבנים שמחה" לרב יששכר טייכטל הי"ד. בספר "המדינה היהודית" מאת ר' משה ברגמן - תשע תשובות נוספות לשאלה שבכותרת.